

Nicolae Filimon

TABEL CRONOLOGIC

CIOCOII VECHI ȘI NOI
SAU
CE NAȘTE DIN PISICĂ
ȘOARECI MĂNÂNCĂ

LITERA®
București
2018

CUPRINS

<i>Tabel cronologic</i>	5
DEDICAȚIE	13
PROLOG	15

PARTEA I De la 1814 până la 1830

CAPITOLUL I Dinu Păturică	19
CAPITOLUL II Postelnicul Andronache Tuzluc	23
CAPITOLUL III Românul și fanariotul.....	32
CAPITOLUL IV Chera Duduca	35
CAPITOLUL V Educațiunea ciociului	42

CAPITOLUL VI
Ipocriții în luptă 51

Respect pentru oameni și cărți

CAPITOLUL VII
Până nu faci foc, fum nu iese 58

CAPITOLUL VIII
Mijlocul de a face foc fără să iasă fum 64

CAPITOLUL IX
Confidențele 67

CAPITOLUL X
Chir Costea Chiorul 70

CAPITOLUL XI
Adevărul e proastă marfă 74

CAPITOLUL XII
Una la mână! 79

CAPITOLUL XIII
Ce dai să te fac ispravnic? 91

CAPITOLUL XIV
Țin' te bine, arhon postelnice! 97

CAPITOLUL XV
Scene de viață socială 102

CAPITOLUL XVI
Fă-te om de lumea nouă, să furi cloșca după ouă! 113

CAPITOLUL XVII
Muzica și corografia în timpul lui Caragea 122

CAPITOLUL XVIII
Ce n-aduce anul, aduce ceasul 126

CAPITOLUL XIX
Avertismentele 135

CAPITOLUL XX
Teatrul în Țara Românească 140

CAPITOLUL XXI
Femeia a scos pe om din Rai 146

CAPITOLUL XXII
„Italiana în Algir“ 156

CAPITOLUL XXIII
Slugile boierești 162

CAPITOLUL XXIV
Cochii vechi 169

CAPITOLUL XXV
Marea hătmănie 173

CAPITOLUL XXVI
O scenă dramatică 178

CAPITOLUL XXVIII
Blestemul părintesc 187

CAPITOLUL XXIX
Un suflet nobil 198

CAPITOLUL XXX
Lagărul de la Cotroceni și trădarea 205

CAPITOLUL XXXI

Alesandru Ipsilant și Eteria grecească 215

CAPITOLUL XXXII

Cu rogojina aprinsă-n cap și cu jalba-n proțap..... 220

CAPITOLUL XXXIII

Ocna părăsită 228

EPILOG

Din opincar, mare spătar 239

Glosar 243

CAPITOLUL I

Dinu Păturică

Într-o dimineață din luna lui octombrie, anul 1814, un june de 22 de ani, scurt la statură, cu fața oacheșă, ochi negri plini de viclenie, un nas drept și cu vârful cam rădicat în sus, ce indică ambițiunea și mândria grosolană, îmbrăcat cu un anterior de șamalgea rupt în spate, cu caravani¹ de pânză de casă văpsiți cafeniu, încins cu o bucată de pânză cu marginile cusute în gherghef, cu picioarele goale băgate în niște iminei de saftian, care fuseseră odată roșii dar își pierduseră culoarea din cauza vechimei, la încingătoare cu niște călimări colosale de aramă, în cap cu cauc de șal, a cărui culoare nu se poate destinge din cauza peticelor de diferite materii cu care era cârpit, și purtând ca veștmânt de căpetenie o fermentă de pambriu ca paiul grâului, căptușită cu bogasiu roșu, un astfel de june sta în scara caselor marelui postelnic Andronache Tuzluc, rezimat de stâlpii intrării și absorbit în niște meditațiuni care, reflectându-se în trăsurile² feței sale, lăsau să se vadă până la evidență că gândirea ce-l preocupa nu era decât planuri ambițioase ce închipuirea lui cea vie îi punea înaintea și obstacolile ce întâmpina în realizarea lor.

În momentul acela, ușa scării se deschise și se arătă înaintea junelui un arnăut îmbrăcat numai în fir, cu pistoale și iatagan la brâu și cu tătarcă roșie blănită cu vulpe nafé. Mândrul albanez, fără să privească cât de puțin pe bietul june ce-i făcea temenele³ până la pământ, strigă cu voce de stentor:

– Ioane, trage butca boierului la scară!

¹ Pantaloni

² În context: trăsăturile – (n.r.)

³ Complimente turcești

Vizitiul, după ce plesni de câteva ori din bici și mai făcu câteva marafeturi prin care voia să arate abilitatea ce avea în meseria sa, trase butca la scară.

Nu trecu mult și se auziră pașii cei leneși și gravi ai marelui postelnic, ce cobora scara cu o cadență simetrică. Junele, a cărui atențiune era așintită la cea mai mică mișcare ce se petrecea, auzi și el acest zgomot și, cu un aer în care se vedea foarte curat neliniștea, ridică de la pământ două cutii cu păstrăvi și câteva găini; apoi vârî machinălicește mâna în sân și scoase un plic sigilat, iar după ce își strânse fermeneaua la piept și-și luă caucul din cap, lăsând să se vază o căpățână rasă peste tot și numai în creștet cu vreo câteva fire de păr, luă o poziție umiltoare și așteptă sosirea boierului.

În fine, postelnicul apăru în scară îmbrăcat cu antiriu de cutnie ca gușa porumbelului, încins peste mijloc cu un șal de Țarigrad, cu ișlicul în cap și învelit până la ochi cu o giubea de postav albastru, blănită cu blană de răs. El zări pe june și-i zise cu gravitatea de boier de protipendadă¹:

– Cine ești, mă băiete, și ce voiești de la mine?

Junele căzu în genunchi și, sărutând pulpana antiriului, răspunse cu o voce lângedă ce inspira compătimire:

– Să trăiți întru mulți și fericiți ani! Sunt Dinu Păturică, nemernicul fiu al preaumilitei voastre slugi treti-logofăt Ghinea Păturică, fostul odinioară vătaf de curte al Înălțimei voastre.

– Ei bine, spune-mi ce vrei de la mine?

– Am o scrisoare de la tata către preacinstitul și de bun neam obraz al Măriei voastre.

– Ad-o-ncoa, să vedem acea scrisoare.

Junele se apropie de postelnicul ținând capul plecat până la pământ și-i dete scrisoarea, apoi căzu iarăși în genunchi și, stând în această pozițiune, așteptă răspunsul.

Boierul deschise scrisoarea și citi cele următoare:

*Preamilostivului și de bun neam al meu stăpân,
cu cea de slugă supunere mă închin.*

¹ De prima clasă

După sfânta datorie ce am, ca un supus credincios vin a cerceta despre fericita și mie foarte scumpă sănătate a Panevgheniei tale, ca, aflând-o pe deplin, să mă bucur din rărunchii inimei mele, căci eu, din mila Domnului, mă aflu în toată întregimea sănătăței și mă îndeletnicesc cu umilita mea slujbuliță de sameș, ce te-ai milostivit a-mi da. Am primit preacinstita scrisoare a Blagorodniciei tale și cele ce-mi poruncești le-am pus în lucrare. Cele patruzeci lude¹ scutelnici: pescari, răcari, vânători și dărvari, i-am împrăștiat în tot județul și cred că, cu ajutorul lui Dumnezeu și iușchiuzarlăcul smeritului tău rob, curtea Blagorodniciei tale în scurtă vreme se va împla de toate cele trebuincioase.

Alta am să te rog, arhon postelnice; fiul meu, înfățișătorul acestei umilite scrisori, a ajuns în ilichie și cu toate că m-am silit a-l învăța toate iușchiuzarlăcurile și marafeturile cu care trebuie să fie împodobit un adevărat calemgui, dar nefiind de ajuns toate acestea, îl trămit la Domnia ta ca să se mai roadă, să poată ieși și el mâne-poimâne la obraze.

Priimește, milostive stăpâne, două bote cu păstrăvi și zece găini crescute și îngrășate de mine.

*A Panevgheniei tale smerită și umilită slugă,
treti-logofăt Ghinea Păturică ot Bucov sud. Saac.*

După ce postelnicul Andronache citi scrisoarea, chemă pe vătaful său de curte și-i zise:

– Ia aceste cutii cu păstrăvi și să le trămiți colo, știi tu! Iar pe ștregarul acesta de băiat să-l oprești în curtea mea și să mi-l faci deocamdată ciubucciu.

La aceste vorbe ale boierului, inima lui Dinu Păturică săltă de bucurie, și avea mare dreptate, căci prin admiterea lui în serviciul postelnicului devenise proprietar pe prima literă a alfabetului Fortunei.

În timpul acesta, vizitiul atinse caii cu biciul și ieși cu butca din curte, iar vătaful luă cutiile cu păstrăvi împreună cu găinile și, urmat de noul său confrate în ciocoism, sui mai întâi scara

¹ Individe

cea mare a casei, trecu prin sală și, ajungând la o galerie cam întunecoasă, se opri în loc și zise lui Dinu Păturică:

– Iată odaia ce ți-am gătit pentru locuință; intră într-însa și peste un ceas voi veni să te învăț meseria de ciubucciu cu care te-a cinstit stăpânul.

Noul ciocoi așteptă până se depărtă vâtaful, iar după aceea se coborî în curte și, luând o păreche de desagi în care era o colecțiune de trențe ce compuneau averea ce aducea el din casa părintească, sui scara cu repeziciunea vântului și, intrând iarăși în camera sa, își așeză toate lucrurile pe la locul lor.

Camera despre care vorbim era în periferie de un stângen pătrat; într-unul din cele patru unghiuri era o vatră întocmai ca cele obicinuite la cafenile turcești, pe care sta un ibric colosal, încongiurat din toate părțile cu cărbuni stinși pe jumătate. În cellalt unghi era așezat un dulap prin ale cărui sticle se vedeau o mulțime de ciubuce de antep și de iasomie, cu imamele de chihlimbar limoniu, iar mai sus, pe o despărțire făcută într-adins, se vedeau o mulțime de feligene pentru cafea, cu zarfurile lor de argint, și câteva chisele de dulceață. La extremitatea de jos a acestui dulap se zărea un lighean de argint, pe al cărui acoperământ era pusă o bucată de săpun mosc în formă sferică. Lângă acest dulap era un pat mizerabil de scânduri, acoperit cu o pătură de lână albastră, iar pe pereți erau ținute câteva cadre de hârtie, zugrăvite cu vopseli proaste: una dintr-însele reprezenta lupta navală de la Ceșme-Liman și arderea flotei turcești de către prințul Orlof, iar pe cealaltă era desenată asasinarea principelui Hangerli de către trâmisiul Porței Otomane.

Dinu Păturică dete o privire repede și disprețuitoare camerei sale, apoi deschise fereastra și începu să se uite în curte. Privi cu băgare de seamă mulțimea de găini, găște, rațe, claponi, cocori și călifari ce furnicau prin curtea boierească, apoi se întoarse către bucătărie și, la vederea mulțimei de tingiri de diferite capacități, în care se pregăteau cele mai gustoase bucate din Fanar, fața lui se coloră de o bucurie nedescriptibilă, iar după o reflecțiune de câteva minute, zise în sine: „Iată-mă în sfârșit ajuns în pământul

făgăduinței; am pus mâna pe pâne și pe cuțit; curagiu și răbdare, prefăcătorie și iușchiuzarlâc, și ca mâne voi avea și eu case mari și bogății ca ale acestui fanariot“.

CAPITOLUL II

Postelnicul Andronache Tuzluc

Să lăsăm pe ambițiosul nostru ciocoi în pace a-și face planurile sale pentru exploatarea averii stăpânului său și, în loc de a-l întrerupe din visările sale ambițioase, să facem cunoscut lectorilor noștri pe postelnicul Andronache Tuzluc.

Acest fanariot venise din Constantinople în suita domnitorului Georgie Caragea și făcuse meseria de ciododar în curtea celui principe.

Ca fanariot născut în ulițele cele strimte ale Fanarului, unde se urzesc și se pun în lucrare cele mai întunecoase intrigi ce au ruinat Imperiul greco-roman, el moștenise din naștere un mare talent de intrigă și de lingușire; știa din încercare că raiul ceresc și pământesc nu se poate deschide decât prin femei; de aceea își îndreptase toate bateriile intrigilor sale în contra femeilor doamnei și mai cu seamă ale domniței Ralu, fiica preaiubită a domnului Caragea.

El făcu cunoștință cu acea volubilă și capricioasă principesă prin mijlocul unei dame a ei de onoare, cu care se înamorasă numai pentru împlinirea acestui scop. Un an întreg fanariotul nostru făcu domniței tot acele servicii ce făcea odinioară Mercur¹ celui mai mare dintre zeii Olimpului elenic, cu deosebire numai că domnița, neputând să dea fanariotului nemurirea, făcu să cază în mâinile lui pitacul domnesc prin care îl numea vel-cămăraș.

A fi mare cămăraș al unui principe care are un fiu frumos ca Paris și desfrânat ca Don Juan și a fi rădicat la această demnitate prin intrigele unei principese, frumoasă ca Elena lui Menelau

¹ Mercur – solul zeilor, mai târziu zeul comerțului în mitologia romană (n.n.)

și mai desfrântă decât Phrine¹ și decât Cleopatra, este negreșit a poseda cheile minelor de aur ale Californiei.

Fanariotul nostru exploată cât se putu mai bine postul de cămară, iar când văzu că în cămară nu mai rămăsese nimic de furat, cumpără mai întâi calemul vinăriciului, al oieritului și mai în urmă huzmetul spătăriei și astfel, unindu-se cu hoții și tâlharii de drumuri, despuie țara în toate modurile mai mult de trei ani, până ce își cumpără vreo zece moșii, câteva familii de țigani, case, vii și altele; iar după aceea izbuti, tot prin intrigă și bazeț, a deveni mare postelnic.

O singură dorință mai avea să-și îplinească, ca să ajungă la culmea fericirii sale.

El hrănea de mult timp un amor foarte tare pentru juna Maria, unica fiică a banului C..., român de națiune, dar rangul tatălui frumoasei copile, sufletul ei nobil și curat, faptele ei pline de cuviință și de blândețe înfrângeau toate semețele dorințe ale depravatului venetic. De multe ori el se încercă a se duce la banul ca să ceară mâna fiicei sale, dar totdeauna un simțimânt fatal îl oprea din această întreprindere. În acele momente de îndoială și descurajare el devenea posomorât și teribil. Adevărul, pe care Dumnezeu l-a pus și în inima celui mai mizerabil om, se prezintă în acele momente dinaintea lui și, arătându-i oglinda în care se răsfrângeau crimele prin care ajunsese la mărirea în care se afla, pare că-i zicea: „Privește, mizerabile, crimele tale, și nu cuteza să pălești cu suflarea ta cea înveninată acel crin semănat de mâna Domnului în această vale a lacrimilor.“

Dar dacă adevărul este pus în inima omului ca să-i arate calea ce duce la fericire, fatalitatea a voit ca pasiunile materiei să învingă mai totdeauna acest sfânt simțimânt ce se manifestă în noi de câte ori voim să comitem vreo nelegiuire.

Astfel se întâmplă și cu fanariotul nostru; muștrarea de conștiință dispăru de la dânsul întocmai ca fulgerul sau ca spaima de-un minut ce simt copiii când sunt certați cu frăgezime de către

¹ Phrine – curtezană greacă (sec. al IV-lea î.Hr.). Sculptorul Praxitele a luat-o ca model al statuilor Afroditei, zeița frumuseții. (n.r.)

părinții lor. El se hotărî într-o zi a merge la banul și, după mai multe complimente și lingușiri, reclamă de la dânsul onoarea de a deveni ginere al său.

Bătrânul rămase uimit de cutezarea cea mare a fanariotului; cunoscând însă influența ce exercita asupra principelui Caragea și relele ce ar fi putut să-i pricinuiască un refuz de-a dreptul, se prefăcu că priimește cu bucurie propunerea și îl lăsă a se încânta de acest vis.

Grecul înțelese însă din trăsurile feței bătrânului ura ce avea asupra lui, dar nu disperă, ci se duse la principele Caragea, plin de speranță că va dobândi prin forță ceea ce bătrânul îi refuzase prin manieră diplomatică.

Trei zile în urma acestei întrevorbiri, banul C... se preîmbla prin grădina casei sale, absorbit în cugetări melancolice ce-i inspira trista stare în care adusesse țara jafurile acestei domnii dărăpănătoare, iar mai cu seamă preocupat de un vis groaznic ce-l făcea să se aștepte la o mare nenorocire.

Într-acest timp se prezintă înaintea-i un slujitor de ai casei sale și anunță că un ciohodar domnesc cere a vorbi cu dânsul.

– Să intre, zise venerabilul bătrân, îndesându-și caucul peste perii capului său cei albi ca zăpada și cercând a se distra privind și mirosind florile unui neramz înflorit¹.

Ciohodarul intră în grădină și, făcând câteva complimente orientale, dete banului un plic sigilat; apoi, trăgându-se puțin, luă o pozițiune respectuoasă.

Banul deschise plicul și găsi într-însul scrisoarea aceasta:

Arhon bane, mâne dimineață să vii la Curte, căci am să-ți vorbesc ceva tainic.

Ioan Gheorghe Caragea

După ce bătrânul boier băgă scrisoarea iarăși în plic și plicul în buzunarul de la pieptul anteriorului, zise ciohodarului:

– Spune Măriei sale că voi face astfel precum îmi poruncește.

¹ Românul, când se află copleșit de gânduri întristătoare, obicinuieste a-și îndesa căciula pe cap. Acesta este un gest românesc ce se păstrează până astăzi între locuitori țărani.

Trămisul domnesc se închină până la pământ și, ieșind, se duse ca să-și împlinească mesajul, iar bătrânul apucă îngrijat pe o cărare ornată de amândouă părțile cu roze și cu iasomii și se opri dinaintea unui pavilion lucrat în stil oriental. Până a nu pune piciorul pe treptele scării, stătu puțin în loc și se gândi. Nu știm care vor fi fost gândirile ce-l preocupau; știm numai că trăsurile feței sale uneori deveneau crunte, alteori pline de îndurare și câteodată un zâmbet dulce apărea pe buzele sale pălite, dar dispărea ca fulgerul, lăsând loc unei melancolii adânci.

În fine, după puțină ezitațiune, sui scara pavilionului și intră înlăuntrul. Acolo găsi patru femei, dintre care două torceau, una dărăcea în și cealaltă împletea la un ciorap.

În mijlocul acestor femei ședea o copilă ca de patrusprezece ani și cosea la ciur¹ un simizet. Niciodată natura nu combinase mai multe nuanțe de frumusețe într-o ființă umană, decât în această jună copilă, ochi negri, umbriți de niște gene și sprâncene ca pana corbului, pieliță albă și colorată de purpură, buze ce se-ntreceau cu rozele, dinți albi și frumoși, toate în fine se armonizau de minune cu un trup de o formă minunată, cu niște mâni delicate de nimfă; era în adevăr un tezaur de frumusețe ce nu se putea vedea decât în statuiele grecilor antici.

Pe dată ce intră venerabilul bătrân în pavilion, toate femeile se sculară în sus și puseră mâinile la piept. Bătrânul le făcu un semn să iasă; apoi, rămânând numai cu juna copilă, îi zise:

– Iubita mea copilă, cum te afli?

– Foarte bine, tătușule.

– Dară ce, nu vii să săruți mâna scumpului tău tată?

– Ba da, tătușule, da! Și deodată cu vorba se apropie de bătrân și depuse pe mâna lui un sărut inocent și plin de dulceață.

Bătrânul o strânse la piept și o sărută pe frunte cu acel amor pe care numai părinții îl simt.

După ce tata și fiica își schimbară între dânșii câteva priviri de o iubire nedescriptibilă, șezură pe o sofa de postav roșu cu

¹ Ciurul era instrumentul de festonat al damelor române din timpul lui Caragea.

ciucuri albi de Veneția, iar după câteva momente de tăcere și contemplațiune, bătrânul zise copilei:

– Mario, tu te faci din zi în zi mai frumoasă și te deschizi întocmai ca un trandafir la razele soarelui. Eu caut de acum înaintea să mă gândesc la fericirea ta, să-ți caut un tânăr de treabă ca să te mărit.

Frumoasa Maria, auzind aceste cuvinte, se roși și își îndreptă ochii către pământ.

– Ai, ce zici, draga mea copilă? adaogă bătrânul cu nerăbdare. Ce, nu-mi răspunzi? Te temi oare de bătrânul tău tată?

Maria nu răspunse nimic la aceste din urmă cuvinte. Confuziunea și marea întristare ce acoperise fața ei făcură pe bătrân să creadă mai multe lucruri deodată și, ca să poată pătrunde în secretul care făcea pe juna copilă să sufere atât de mult, hotărî să vie de-a dreptul la chestiune.

– Știi, dragă Mario, urmă el, că Măria sa doamna și toate cocoanele nu mai vorbesc decât de frumusețea ta? Știi că vodă a și ales pe viitorul tău soț?

Aceste cuvinte făcură pe Maria să tremure, dară după ce-și reluă puterea, ea privi pe bătrân cu ochi rugători și îi zise:

– Pot să te întreb, tată, cine este acel soț de porunceață?

– De ce nu, fata mea? El este unul dintre cei mai iubiți boieri ai domnului Caragea, este tânăr, frumos și bogat.

– Numele lui?

– Voiești să-i știi numele?

– Da, tată.

– Ei bine, copila mea, viitorul tău soț este postelnicul Andronache Tuzluc.

– Ah! taci, tată, nu mai îmi spune acest nume sau, de nu, mă vei vedea moartă dinaintea ta. Spune-mi, te rog, ce ți-am greșit de voiești să mă faci nenorocită pentru totdeauna? Oare fiii boierilor pământeni s-au stins din țară? Nu mai găsești pe nimeni decât pe acest fanariot nesuferit?

Ura Mariei asupra grecului parvenit mulțumi foarte mult pe bătrân, care, voind să se încredințeze mai bine despre aceasta, se prefăcu că nu observase simțământul de reprobare și de ură al nobilei copile.

– Așadar, tu urăști pe postelnicul, adause el; și de unde-ți vine această ură, fata mea?

– Ura cea neîmpăcată ce am asupra acestui ticălos îmi vine mai mult din prevedere.

– Poate că te înșeli, fata mea.

– Nu tată, nicidecum. Un om care acum doi-trei ani nu era decât un ticălos ciohodar, ce tremura de frig dinaintea scării caselor noastre, iar acum înoată în atlasuri, catifele și samuri, nu poate fi decât un nemernic. Aceasta mi-o zice cugetul și o cunosc chiar din vorbirile Domniei tale cu serdarul D... Nu ești Domnia ta acela care ziceai serdarului că acest fanariot n-a dobândit nimic de la stăpănu-său, decât prin slujbele mârșave și umiltoare ce a săvârșit domniței Ralu și beizadelei? Dar bine, tată, cum voiești acum să unești pe unica ta copilă cu acel ciocoi mârșav care a venit aici, la noi, cu toate desfrânările și hoțiile din Fanarul lui? Care fură și despoaie pe lume ziua în amiaza mare și ale cărui mâni păstrează încă mirosul nesuferit al curelelor butcei lui Caragea? Mai bine mă voi îngropa de vie într-o mănăstire și-mi voi plânge în singurătate nenorocirile mele, decât să priimesc a fi soția celui mai necinstit dintre ciocoi lui Caragea.

Bătrânul boier, auzind aceste cuvinte pronunțate de Maria cu atâta ură și dispreț, tresăltă de bucurie; apoi, privind pe juna copilă cu un aer plin de dulceață, îi zise:

– Vino în brațele mele, copilă vrednică de sângele moșilor și strămoșilor noștri. De astăzi înainte nu ai a te teme de nimic, neîmpăcata ură ce ai asupra aceluia grec mârșav îmi dă inimă de ajuns ca să mă împotrivesc poruncilor și înfricoșărilor lui Caragea. Mângâie-te, fata mea, și nădăjduiește în dragostea ce are părintele tău pentru tine.

A doua zi, pe la nouă ore ale dimineții, trăsura sta la scară așteptând pe bătrânul boier ca să intre într-însa; nu trecu mult timp și venerabilul bătrân apărură în pridvorul caselor sale, îmbrăcat cu anterior de atlas vișiniu, încins cu șal de Țarigrad, cu biniș de postav albastru-închis, încălțat cu meși și papuci de saftian galben, la brâu cu un hanger de aur, iar în cap cu un gugiuman (căciulă) de samur cu fundul roșu. După dânsul venea fie-sa cu

oamenii și femeile casei, dintre care un june ca de douăzeci de ani, îmbrăcat cu anterior de maniță, cu giubea de pambriu, lungă până la pământ și legat la cap cu un taclit cadrilat, ieși înainte și, coborând scara cu mare grabă, deschise ușa caretei, iar după ce intră boierul într-însa, se sui în coadă, zicând vizitiului: „La Curtea domnească!”

Două lovituri de bici lăsate cu marafet pe spatele armăsarilor fură de ajuns ca să pună trăsura în mișcare și să o pornească pe calea Curții principelui Caragea.

Ne oprim puțin din această narațiune ca să dăm cititorilor noștri o idee repede despre locul unde se afla palatul domnesc pe acei timpi și despre forma arhitectonică și alte amănunte originale ale acestui locaș, în care domnea moliciunea amestecată cu umilirea și cu depravațiunea.

Pe spațiul de pământ ce se coprinde astăzi între casele lui Resch giuvaiergiul și vechea sală a lui Momolo, era clădită pe timpul lui Caragea noua reședință domnească, ce înlocuise pe cea veche din Dealul Spirei, arsă la 1813.

Pozițiunea topografică a acestui palat era astfel: pe locul unde se află astăzi casele lui Bossel era clădit palatul domnesc, compus dintr-un șir de case cu două rânduri, ce începeau din Ulița Mogoșoaiei și se terminau dinaintea caselor generalului Herăscu, pe Ulița numită a Școalei.

Arhitectura acestui palat era vagă și nedeterminată; era o zidire sau o grămădire de material în care se vedeau mai multe ordine de arhitectură, imitate în ceea ce au ele mai grosolan și mai neregulat. Fațada ce privea către Podul Mogoșoaiei avea un balcon în formă de chioșc turcesc, mobilat cu divanuri și lavițe tapițate cu catifea roșie, în care venea adesea principele de-și lua cafeaua și ciubucul, privind pe trecători.

Pe partea dinspre Momolo era un șir de odăi în formă de chilii călugărești, în care ședeau idicliii, neferii și iciolanii domnești. Fundul curții, sau partea despre Herăscu, era consacrat grajdurilor unde se țineau armăsarii de Missir și Arabia, cu care se servea domnitorul la solemnități și în plimbările sale, iar în fața Podului Mogoșoaiei, pe o lungime aproape de una sută stânjeni,